

NAŠ DOM

Narodno-socialističen tednik

20. števil.

Murska Sobota, dne 4. avgusta 1923.

I. leto.

Javnim nameščencem.

Murska Sobota, dne 3. avgusta 1923.

Odločili ste za današnji dan, da posežete po skrajnem sredstvu, da opozorite ostali narod, pred vsem pa ljudske zastopnike na bedni položaj, v katerem se nahajate že leta in leta. Odločili ste se za stavko. Celi dan naj počiva delo povsod, v vseh uradih in v vseh obratih, kjer stotisočim slojih najzvestejših državljanov reže kruh država.

Peščica ljudij, ki jih je narod izbral, da uredi državo po svojih najboljših močeh in po svoji čisti vesti, vodi usodo naše države. Toda pokazali so, da niso kos veliki nalogi, ki so jo prevzeli. Prišel je odločilen čas, ki je zahteval mož trdnih živcev, mož stanovitnih načel, da, predvsem mož srčnih vrlin. Pa ni jih našel. Vsaj za težko nalogo: ustvariti z dobrim, zadovoljnim, nepristranskim, delavnim uradništvom trden temelj naši državi, vsaj v tem so se pokazali vsi, ki so danes na krmilu, povsem nezmožne in nevoljne.

Žalostno in sramotno! Toda ne žalostno in ne sramotno za Vas, javni nameščenci, niti žalostno in sramotno za maso naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev, pač pa žalostno in sramotno za naš parlament. Komaj tretjina narodovih zastopnikov tvori vlado, a ta tretjina je v svoji stankarski in plemenski zaslepljenosti izgubila ves socialni čut. Kapitalizem je gonilna sila te naše vlade. Boj socializmu, da, neizprosen boj vsem socialističnim, proletarskim stremljenjem je napovedala ta kasta vlastodržcev. In vrgla je med zavržence tudi Vas, ki ste si postavili vzvišeno nalogo: delovati za blagor države in splošnosti.

Ni najmanj Vas pa ne bodo grdili milijoni tistih, ki sicer niso javni nameščenci, a dobro vedo, kaj je beda! Ne, vsi čutijo z Vami ter želijo uspeha Vašim stremljenjem. In to Vam bodi zadoščenje. Ko pa enkrat dosežete svoj cilj, ko bo Vaše bede konec, takrat ne zalite neštetih milijonov proletarcev. Stopajte v njih vrste, delujte v njih prid, za njih gospodarsko in kulturno povzdigo. Vedite in nikoli tega ne pozabite: ni ministri, ni kralji, ni generali, ni milijonarji — ne, vsi ti niso država; le narod, le delovno ljudstvo je tisto, ki tvori državo. In ta narod je Vaš službodajalec. — Služiti temu trpečemu delovnemu ljudstvu smatrajte za svojo dolžnost in za svojo najvišjo čast.

Tako si boste pridobili in ohranili spoštovanje pri 95% našega naroda, ki je proletarski. To je naša skromna želja, ki Vam jo pošiljamo v pozdrav današnjega zgodovinskega dne 3. avgusta 1923.

Naročajte si „Naš dom“!
Naročnina za četrt leta znaša
samo 10 Din.

Domače vesti.

Murska Sobota. Osebnosti. Bivši okrajni notar Janez Ružič je imenovan za začasnega davčnega upravitelja pri davčnem okrajnem oblastvu. Gosp. Lipovšek je imenovan za okrajnega glavarja, gg. dr. Bratina in Svetina za vladna tajnika.

Dolnja Lendava. Osebnosti. Okrajni komisar g. M. Kandrič je imenovan za vladnega tajnika. G. dr. Tina Čuš, svojčas vodja tukajšnje ekspoziture sobočkega okrajnega glavarstva, sedaj okrajni komisar v Kočevju, je imenovan za vladnega tajnika.

Dolnja Lendava. Ako hočemo biti pravični, moramo reči, da se je v tem času, kar je gerent g. Ivan Kokot, tudi precej napravilo. Na pr. ako si prej ogledal v občinskem uradu pisarne, stražniško sobo itd. je vse to zgledalo, kakor zapuščeno že od nekdaj. Danes pa je vse to lepo sčiščeno in poslikano. Ravno tako tudi v skladišču požarne brambe. Pa lahko rečemo, da kljub tem izdatkom še vse eno ostane toliko denarja v občinski blagajni, kolikor ga je treba za druge nujne zadeve. Kdor je dober gospodar, zna marsikaj na dobro spraviti. Tudi vsakem drugem oziru je gerent Kokot na svojem mestu.

Dolnja Lendava. List „Naš dom“ postaja v dolnjem Prekmurju od dne do dne bolj domač. Vsakdo ga rad čita. Če je kdo izmed nasprotnikov mislil, da se list ne bo držal, ta se je motil. Nasprotno, v kratkem se bode tako razširil, da ga bode vsak jezika zmožen Prekmurec čital. Saj ga že imajo sedaj po večini vsi gostilničarji in drugi javni lokali. V listu ne najdeš nikdar grdih osebnih napadov, temveč samo temeljite in pravične dopise. Zatorej naročite si ga vsi dobro misleči Prekmurci.

Dijaški dan v Beltincih. Zopet stopijo domači dijaki pred javnost dne 12. avgusta 1923 v Beltincih v „Malem gradu“. Na ta dan se zberejo vsi domači dijaki v Beltincih, kjer bodo predpoldan pri sv. maši. Popoldan po večernicah pa priredijo dijaško veselico z zanimivim sporedom. Nastopili bodo s petjem, s telovadbo, z gledališko predstavo in s tombolo. Zagotavljamo občinstvo, da se ne bo dolgočasilo, kajti vse točke sporeda bodo vzbujale mnogo zanimanja. Ne zamudite prilike in pridite pogledat.

Tombola v Beltincih. Domači dijaki priredijo dne 12. avgusta 1923 v Beltincih v „Malem gradu“ tombolo v prid reynim dijakom. Zato prosijo občinstvo, naj pokloni kak mali dar. Darove sprejema pripravljalni odbor za dijaški dan v I. razredu ljudske šole v Beltincih vsak dan od 8.—12. ure. Vseh darovalcev se bodo dijaki vedno spominjali. — Pripravljalni odbor.

Križevci v Prekmurju. Ker se je naš poštar g. Talany odpovedal službi in se preselil na Štajersko, je razpisano mesto poštnega odpravnika za Križevce.

Martjanci. Naša martjanska požarna bramba priredi jutri, v nedeljo pri Vezirju

veselico. Na sporedu so: godba, šaljiva pošta, ples. Za dobro postrežbo, zlasti pa za pristno vinsko kapljico jamči ime g. Vezirja.

Vojnim invalidom in vsem svojim članom naznanja odbor sobočke podružnice udruženja vojnih invalidov, da so članske knjižice izgotovljene. Knjižice bodo opremljene s sliko (kejpom) člana. Zato vabimo vse člane, da čimprej pošljejo podpisanemu odboru vsak svojo fotografijo (sliko, kejp). Fotografija mora biti 6 cm široka in 9 cm visoka.

Murska Sobota. Darovi tukajšnji podružnici Jugoslovanske Maticice: Gospa M. Zaborsky, gostilničarka v Krplivniku 25 Din; Šolsko vodstvo Serdica 15 Din; gg. dr. Goljevšček, Samec, Bole 30 Din; g. Košenina V., učitelj, Dokležovje 25 Din; g. J. Baligač, Gornja Lendava 20 Din. Srčna hvala! — Odbor.

Živina dvovlastnikov v Prekmurju. Madžarski državljani, ki imajo v Prekmurju svoja zemljišča in gonijo svojo živino tostran meje na svoja zemljišča, morajo dati živino pregledati v Novakovačkem brodu, Podturnu, Pinci, Savolakošu, Zamostju, Genterovcih, Žitkovcih, Dobrovniku, Kobilji, Motvarjevcih, Prosenjakovcih, Domanjševcih, Hodošu, Budincih, Čepincih in v Trdkovi. Potrdilo, ki ga izda naš državni živinozdravnik o zdravju živine madžarskih državljanov dvovlastnikov stane 10 Din od glave in velja za 6 mesecev.

Tedenske vesti.

Narodni bojevnik umrl. Minoli torek je v Mariboru umrl vpokojeni generalštabni major g. Jernej Ankerst. Prevrat leta 1918 ga je dohitel v Albaniji. Pohitel je v Maribor in je bil dodeljen generalu Majstru. V prvih dneh naše osvoboditve je deloval požrtvovalno in s svojim temeljitim vojaškim znanjem mnogo pripomogel k razvoju naše slovenske armade. Tudi njemu gre del zasluge, da je Maribor ostal slovenski. Razmere, ki so že marsikaterega slovenskega častnika bivše a.-o. armade prisilile, da je pustil vojaški stan, so napolile tudi njega, da je sleklet vojaško suktnjo. Ker z majhno pokojnino ni mogel izhajati, se je lotil trgovine in tako preživljal svojo rodbino. Pokopali so ga minoli četrtek z vojaškimi častmi. V zgodovini osvoboditve Slovenije izpod avstro-ogrskje jarme mu bo postavljen trajen spomin. Za njim žaluje žena z dvema otrokoma.

Toča je minolo nedeljo povzročila mnogo škode v Slovenskih goricah in na Dravskem polju. Pa tudi v Zagorju se je prikazala toča. Škoda je velika.

V Sloveniji se bo letos pridelalo 716.000 meterskih stotov silja (žita vseh vrst). Ko bi se pri nas intenzivnejše obdelovalo zemljo, zlasti uporabljalo več umetnih gnojil in ko bi se oralo bolj globoko in sejalo s stroji, ne pa z roko in če bi sejalo le sčiščeno seme, dalje, ako bi se obdelala vsa zemlja, zlasti veleposestniška, bi se dalo v Sloveniji spraviti

letni pridelek silja na 1 milijon meterskih stotov. Za Slovenijo, ki je gotovo gosto obljudena, a je po večini gorata, je važno, da vsaj to, kar najnujnejše potrebuje, zlasti silje, doma pridelata.

Glavna skupščina jugosloyanskih časnikarjev se je vršila v Ljubljani od 3. do 6. avgusta 1923.

Važno za naše izseljence v Zjedinjene države ameriške. Izseljeniški pooblaščenec kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v New Yorku (naslov: 443. West 22 nd Street, New York N. J.) javlja, da je njegov urad v zvezi z društvom „New York Travellers Aid Society“, ki gre novodošlim izseljencem s svojimi zastopniki na roko in jim daje informacije. Zastopniki tega društva vršijo svojo službo na železniških postajah in lukah, tudi na Ellis Islandu. Izseljenci, ki potujejo v New York ali preko, se opozarjajo, da v slučaju potrebe vprašajo na železniški postaji ali luki ali pa na postaji Ellis Islandu samem do teh zastopnikov (Guide of the Travelers Aid Society), ki jim bodo dali potrebne informacije. Izseljenci, ki potujejo v Pensilvanijo, se opozarjajo na državni urad za nameščenje v Filadelfiji (State Employment Service), ki ima nalogo, da najde izseljencem iz naše kraljevine namestitev v raznih panogah poljedelstva in industrije. Potrebne informacije v tem pogledu daje naš inseljeniški pooblaščenec v New Yorku.

Za invalide. Revizijo vseh odločb, s katerimi so se doslej priznale invalidske pokojnine osebnim invalidom in rodbinam je odredil ministarski svet. V zvezi s tem bodo znova pregledani invalidi, katerim se je že bila priznala pokojnina. V to svrhu se ustanove posebne komisije. V celem jih bo 10; ena bo v Ljubljani in sicer za dravsko divizijsko oblast. Vsaka komisija ima 4 člane in sicer enega vojaškega in enega civilnega zdravnika, enega pravnika in enega višjega častnika — invalida.

Zvišanje poštnih pristojbin. Predaltnina se zviša od 4 Din na 10 Din oz. od 5 na 15 Din mesečno. Za navadna pisma v inozemstvo (n. pr. v Ameriko, Avstrijo, Nemčijo, na Madžarsko itd.) se plača odsegamal 3 Din za prvih 20 gramov teže, za vsakih daljših 20 g pa še 1 Din 50 p. To velja od 1. avgusta 1923 naprej.

Porotno sodišče v Mariboru. Za letošnje 3. redno zasedanje mariborskega

porotnega sodišča je višje dež. sodišče v Ljubljani imenovala za predsednika g. drja Toplaka, za namestnike pa gg. Fona, Stergerja, Posega, Guzelja in drja Pichlerja.

Demisija 3 naših ministrov. Odstopili so ministri dr. Markovič (pravda), Vujičić (notranji posli) in Trifunovič (prosveta).

Dinarskih bankovcev je v prometu za 5 milijard, 598 milijonov ter 562.720 Din.

Na zagrebški borzi bodo odslej tudi notirale vinske cene. S tem se hoče doseči, da bodo cene vinu stalnejše in da se s tem olajša današnja kriza v vinskem prometu.

Ker ide ministarski predsednik Pašič na dopust, ga bo za njegove odsotnosti namestoval ministar Trifkovič.

Likvidacija pokrajinskih uprav se bo izvršila čimprej. Zlasti bodo v kratkem imenovani veliki župani.

Kaj se ne more zarubiti? Glasom zakona o dvanajstih, ki je že stopil v veljavo, niso podvrženi izvržbi (eksekuciji): pri poljedelcu 1 plug, 1 voz, dva vola ali dva delovna konja, kobila z enoletnim žrebcom, krava z enoletnim teletom, 10 ovac, 5 svinj, 5 koz, motika, sekira, kosa in toliko živeža in krme, kolikor je potrebno do nove žetve zanj, za rodbino in živino, poleg tega na vsako glavo, in naj je oproščena davka ali ne, samo ako je njen glavni poklic poljedelstvo, in naj leta živi v vasi ali v mestu: 5 oralov zemlje, ne glede na to, kakšna je ta zemlja, skupno z neobranim njenim plodom; prav tako hiša z gospodarskimi poslopji in prostorom do enega oralu.

Radikalci bi si radi nakupili tiskarno v Mariboru. Hočejo namreč izdajati tamkaj svoj list za mariborsko oblast.

Posebni vlak Ljubljana—Praga—Ljubljana organizira Urad Ljubljanskega velesejma. Izlet bi se vršil letos v prvi polovici septembra, tako da udeleženci obiščejo praški jesenski velesejem. Po Jugoslaviji in Avstriji bi bila polovična vožnja, po ozemlju Čehoslovaške republike pa za 33 odstotkov znižana. Za potne olajšave, prenočišča in prehrano bo poskrbljeno. Prosimo posebno trgovske in obrtniške zbornice ter druga strokovna udruženja naše države, da opozarjajo v svojem okolišju na ta izlet trgovce, obrtnike in industrijalce. Kdor želi sodelovati, naj se pri-

javi Uradu Ljubljanskega velesejma v Ljubljani.

Tihotapstvo z vžigalicami. Da se prepreči naraščajoče tihotapstvo z vžigalicami iz inozemstva, je monopolska uprava odredila, da se prodajalcem vžigalic z tujimi etiketami določi rok za prodajo tega blaga do konca letošnjega leta. Vžigalice te vrste, ki se bodo našle pri prodajalcih po določenem roku, se bodo zaplenile brez odškodnine od strani države.

Industrijsko - obrtna vzorčna izložba v Mariboru, združena z vrtnarsko, vinsko, umetniško in gradbeno razstavo. (Od 15. do 26. avgusta 1923). Velikanska udeležba na razstavi. Kako veliko zanimanje vlada za letošnjo razstavo, znači dejstvo, da je prijavilo svojo udeležbo poleg skoraj vseh domačih industrij tudi mnogo industrijskih podjetij iz vseh delov naše države, tako n. pr. iz Subotice, Novega Sada, Zagreba, Beograda, Sarajeva, Niša, Skoplja, a tudi iz inozemstva, kakor iz Leipziga, Dunaja, Graza, Monakovega itd. So to industrijske panoge, ki pri nas še niso zastopane. Že sedaj je sprejela uprava mnogo prijav za korporativne izlete in posete razstave, ki bo v vsakem oziru odgovarjala svojemu namenu in programu.

Cene žita v Vojvodini. Dovozi pšenice so precej živihni. Domači mlinci jo plačujejo po 375—380 Din. Kvaliteta pšenice presega 80 kg. Koruza se trguje na domačem tržišču slabše ter jo plačujejo po 290—295 Din. Oves notira po 300 do 310 ter je zelo slabo trgovan, ker se splošno pričakuje, da bo novi pridelek cenejši.

Jugoslovanska - avstrijska konferenca v Mariboru. Naša vlada je imenovala za delegata gg. Cotiča, inšpektora direkcije carin in dr. Vodopivca, bivšega finančnega nadsvetnika v Ljubljani, ki se imata sestati 3. avgusta t. l. v Mariboru z avstrijskimi delegati zaradi sklenitve potrebnih konvencij o obmejnem prometu med našo kraljevino in Avstrijo. Znano je, da je obmejni promet v glavnem že reguliran. Ostala pa so še nekatera vprašanja neresena, tako vprašanje o pašnikih, turistikah, električnih napravah, lovu, ribolovu itd. Te stvari bodo predmet dela te mešane komisije.

Začelo se je penjanje. Navdušenje je bilo veliko, napor seveda tudi. Ni še minila dobra ura, ko smo že jeli vpraševati. Moj nahrbtnik je pa romal na hrbet g. profesorja, prvi dan prvega, drugi dan drugega. Toda stolpa pa le ni bilo. Postajali smo že nestrpni, a veselja smo še vendar imeli, prinesli smo ga mnogo od doma. Nekateri so ga že porabili, jaz ga še nisem, imel sem ga še veliko zalogo v svojem nahrbtniku, toda, žalobog, nahrbtnik je še imel tedaj eden izmed gg. profesorjev, no pa drugi so mi ga nekoliko posodili, tako, da sem bil tudi jaz vesel. — Občudoval sem ivire potočkov, ki so tukaj žuboreli, kakor da bi bil kdo drobno kamenje spuščal v vodo. Hodili smo po dokaj položnih poteh, ki so bile markirane po Slovenskem planinskem društvu.

Naposled smo pa vendarle dospeli do Sv. Bolfenka, ki leži od stolpa kakih 10 minut.

Sv. Bolfenk je cerkev, ležeča sredi trate na robu gozda, odkodar je lep razgled proti severu. Pripovedovali so nam, da je bila ta cerkev zgrajena v XV. stoletju na čast učitelju cesarja Henrika II. Danes je ohranjena samo gotski presbiterij. Prednji del ladje je s stolpom vred spremenjen v stanovanje. V poletnih mesecih stanuje tukaj oskrbnik, ki napaja žejne in nasičuje lačne turiste.

Po kratkem oddihu smo jo mahnil k razglednem stolpu, ki stoji na bližnjem vrhu 1100 m visoko. Ves je iz železa. Po sredi se vijejo navzgor stopnice. Stolp ima dva odra, na gornjega aaj ne hodi, komur se rado vrtil v glavi! Tudi piha gori navadno mrzel veter, mene g. profesor ni pustil brez površnika nanj. Razgled je krasen. Kakor ogromna masa leži pred vami mogočno Pohorje, strmeje padajoč proti severu v dolino, po kateri se vije Drava. (Konec prih.)

Vtisi prekmurskega dijaka z izleta v Maribor in na Pohorje.

Ako potuješ po cesti, ki vodi iz Murske Sobote v Tišino, vidiš na zapadu dolgo gorsko slame: Pohorje. Na to pogorje je češče in češče romalo naše hrepenenje, odkar smo doznali, da izletimo ob sklepu šolskega leta na njega zračne višave.

Bilo je jutro 30. junija. Že ob 3. uri smo se začeli zbirati pred gimnazijo. Ker pa dolgo ni bilo gg. profesorjev, voditeljev izleta, smo že postali nestrpni: napravili smo pred poslopjem svojevrstno godbo. Odgovarjal nam je ravnatelj pes „John“, ki je čuval pisarno, da bi je kdo ne odnesel. Končno se prikaže iz temnega pajčolana noči eden izmed njih.

Tišinci in Petančani so še spali, ko smo korakali mimo njihovih hiš. Na poti v Radince nas je dohitel še drug g. profesor z „zaostalimi ptiči“. Ljudje so nas radovedno gledali, toda latinska učenost iz naših ust jih je poučilo, kdo smo.

Končno prisopihata vlak. Sprevodnik, dober možakar, nam je odkazal poseben voz. S petjem, šalami in opazovanjem krajev smo hitro ubili čas. Komaj smo se razgledali, pa smo že bili v Mariboru. S kolodvora smo odšli v deško semenišče, ki nam je bilo določeno za stanovanje, dokler smo bili v Mariboru. G. ravnatelj semenišča nas je prijazno sprejel in je gostoljubno skrbel za nas.

Predpoldne smo si ogledovali muzej, ki ima tri oddelke, in sicer zgodovinski, narodopisni in prirodopisni. Bogat je zelo, vsaj za Maribor zelo. Po mojem mnenju bi zaslužil večjo stavbo. Vsi oddelki so mi bili enako všeč.

Posebno so me zanimali starinsko orožje in denarji. Pri orožju sem zamogel iz kakovosti sklepati, da so bili ljudje v prejšnjih časih močnejši, večji in bolj divji nego so njihovi današnji potomci. Pri denarju, ki je zrcalo gospodarske sile kake države, pa sem zamogel videti in spoznati, kako je bila kedaj kakšna država mogočna. G. profesor dr. Kovačič, ki nam je bil vodja po muzeju, nas je opozoril na zgodovinsko važnost Prekmurja.

Popoldne smo si ogledali važnejše stvari: romansko frančiškansko cerkev, gotško stolnico in bizantinsko Alojzijevo cerkev, nadalje: renesančno mestno hišo, Cirilovo tiskarno, Posojilnico, Narodni dom in grad, ki je sezidan v izrazitem baročnem slogu. Notranji okraski pa so izdelani v rokokoslogu. Ugajale so mi široke, položne stopnice, mogočni hodniki, orjaški kipi, kamenite vaze in svetle slike. Rod, ki je živel v tem času, ko je bil ta grad sezidan, je gotovo ljubil moč, veselje in razkošnost. V krasni obokani kleti tega gradu je sedaj restavracija.

Proti večeru smo šli na Kalvarijo. Kalvarija je grič na severni strani Maribora. Pred nami je bila krasna slika: lepo mesto na obeh straneh deroče Drave, široko Ptujsko polje z Bočem in Donačko goro v ozadju, vzhodno od nas položni griči Slovenskih gor, zapadno dolgo slame Kozjaka, ki ga loči od Pohorja lepa dolina reke Drave. S posebnim zanimanjem smo gledali na široko slame gozdnatega Pohorja, ki so ga poljubljali poslednji solnčni žarki, ter smo iskali točke, ki smo jih nameravali obiskati v sledečih dveh dneh. Želeli smo, da bi že bili gori.

Drugo jutro ob osmih smo se napotili na Pohorje. Preko kamenitega mosta čez Dravo, ki so ga gradili 4 leta, smo dospeli čez pol ure k vznožju. —

Po svetu.

Ognjenik Etna na Siciliji je začel znova bruhati. Toliko časa, kakor tokrat, še ta ognjenik nikdar ni bruhal.

V Egiptu so pri kopanju blizu neke cerkve našli posodo, v kateri so se nahajali neki papirji. Učenjaki so dognali, da je to prevod evangelija sv. Janezu in izvira iz 4. stoletja.

V Bosni in Prekmurju se še niso vršile občinske volitve. Povsod vladajo od vlade imenovani gerentje. Zakaj se volitve ne razpišejo, nam ni jasno. Mislim pa, da bi vlada takoj razpisala volitve, ako bi v Bosni in v Prekmurju gerentje odložili svoja mesta. Ljudstvo si to že itak davno želi. Hočemo župane, ki si je bomo sami izvolili, gerentov nam več ni treba.

Odločno protimilitaristično stališče angleških delavskih poslancev se je pokazalo pri zadnjem glasovanju v spodnji zbornici angleškega parlamenta. Macdonald je namreč stavil predlog, da naj vlada čimprej začne delovati za splošno razorožitev. Predlog je seve propadel, vendar je značilno, da je od 475 poslancev glasovalo zanj 189.

V češkoslovaški republiki izhaja 50 dnevnikov, 322 tednikov in 1116 takih časopisov, ki se tiskajo po enkrat ali dvakrat na mesec. Socijalistično časopisje je na Češkem zelo razvito. Socijalni demokratje imajo 73, narodni socijalisti pa 58 listov.

Rusija je pred vojno zalagala Evropo z žitom. Ko je izbruhnila vojna, se je to končalo. Sedaj si je boljševiška vlada naredila nalogo, da še v tem letu izvozi v zapadno Evropo en četrtn milijona vagonov žita: Največ seve pojde v Nemčijo.

Tisočlirske bankovce bo de italijanska banka vzela iz prometa, ker jih je med njimi preveč ponarejenih.

Madžarska. Draginja je od dne do dne večja. Seve ljudje tega ne občutijo, ker je tudi denarja vedno več, ker ga sproti natiskajo, da plačajo uradnike. Vsled naraščanja bankovcev se cene tian za dnevom spreminjajo. Kos platna ki je stal dopoldne v kaki trgovini še 4000 mdj. K, stane popoldne že 5000, naslednjega dne zjutraj pa že zopet par sto kron več. Z ozirom na nestalnost madjarske krone se je vlada sedaj odločila in izdala zakon, da se mora davek odslej plačevati ali v zlatu ali pa s številom bankovcev, ki odgovarja davku predpisanem v zlatih kronah. Torej po dnevnem kurzu.

Dijamant, kakoršnega še doslej nobeden človek ni posedoval, so našli pred kratkim v Kimberley-ju v Južni Afriki. Dijamant tehta 20 in tričetrt karata.

Na Japonskem so bile pred kratkim komunistične demonstracije. Značilno je to, da so glavni komunistični agitatorji bili vseučiliški profesorji in sploh študirani ljudje, ne pa delavci.

Na Poljskem so nastali veliki in hudi delavski nemiri. V industrijskih mestih Lodz, Biala in v Varšavi sami so se delavci oborožili in zahtevajo večje plače pa tudi premembo režima. Poljska je blizu Rusije. Agitacija boljševikov je torej ravno na Poljskem ložja kakor kje drugod.

Makedonstvujuči v Bolgariji se pripravljajo na vpade v Makedonijo (Južno Srbijo). Mislimo, da bi se temle vpadom bolgarskih četašev postavilo proti kot najboljšo sredstvo, dobro upravo v Makedoniji. Ako bodo Bolgari v naši državi imeli vse pravice, ki jim gredo, ne bodo silili od nas. Potem bo nam sovražna agitacija v Bolgarski kar sama prenehala.

V Mexiki v Ameriki je bil 20. julija umorjen general Villa, bivši predsednik

republike mehikanske. Ubil ga je njegov lastni tajnik. Ko so pristaši Ville to zvedeli, so ubili tajnika.

Nemška marka je padla zadnje dni tako, da se mora dati za 1 sam dolar kar 1 milijon mark. Da, daleč je prijadrala država cesarja Viljema. Kmalu bo nemška marka v vrednosti blizu ruskega rublja. Morda izvira iz slične usode najnovejša velika ljubezen med boljševiško Rusijo in Nemčijo.

V Zalaegerszegu na Madžarskem se nahaja tabor za internirance. 140 Jugoslovanov je tam izpostavljenih najhujšemu trpljenju. V sporazumu z madžarsko vlado bo sedaj naš jugoslovenski konzul v Budapešti g. Preradović obiskal ta tabor, da se na lastne oči prepriča, kako se z interniranci postopa. Od poročila Preradovičevega bo odvisno nadaljne zadržanje in postopanje naše vlade napram Madžarski.

Letala (aeroplani) bodo v bodočih vojnah brez dvoma velikega pomena. Zato si skušajo vse države nabaviti čim več letal. Prednjači jim Francija, ki ima že danes 1160 vojnih letal, dočim jih ima razsežna in bogata Anglija komaj 300. Ker pa je na Francoskem še kakih 1200 privatnih letal (zlasti poštinih), lahko rečemo, da bi imela Francoska, ako bi danes prišlo do vojne z Nemčijo, na razpolago kakih 2400 letal, torej več, kakor so jih imele v vojnem času vse države skupaj. Tudi druge države se seve mnogo trudijo in žrtvujejo ogromne svote za razvoj zrakoplovstva.

Težkoče kronanih glav. Španski „princi“ niso zmožni vladati. Kako neki. Dva sta kretena, tretji pa je še le komaj 10 let star in ta je prestolonaslednik. Zanj seve vladajo drugi. Srečna Španska! — Švedski prestolonaslednik bi se rad ženil z neko kneginjo. Ker pa je njen oče za časa vojne odložil naslov „kneza“ in postal navadni „grof“, pravijo, da ta kneginja ni več kneginja ampak le še grofica in ne more postati kraljica. Neumen je pač ta človeški rod! Ko bi imeli republiko, ne bi imeli takih skrbi.

Nemčija. Nepričakovano in trenutno padanje nemške marke (1 Dolar = 1 milijon markam) je povzročilo nenaden narast vseh življenjskih potrebščin v Nemčiji. Ker se producenti branijo, prejemati malovredne marke, so vsi uradniki in delavci, ki so navezani na svoje denarne prejemke, zelo na slabem. Blaga zlasti živil na trgih primanjkuje. Mnogo trgovin je zaprtih. Draginja narašča mnogo hitreje kakor pa plača stalnih nameščencev in delavcev. Nezadovoljnost ljudstva je velika. Zato je že na mnogih krajih prišlo do izgrediv in demonstracij proti bogatcem, pa tudi proti nemškim državnim oblastem in

proti Francozom.

Blizu Plevne v Bolgariji sta trčila drug v drugega dva vlaka. Več vagonov se je razbilo, 15 ljudij je mrtvih, veliko je število tudi ranjencev.

V Ljubljino na Poljskem je 16. julija strela udarila v poštno poslopje. Vse je do tal pogorelo. Dve osebi sta prišli pri tem ob življenje.

Deset japonskih pravil za dolgo življenje: 1. Živi kar največ mogoče na zdravem zraku. 2. Jej meso samo enkrat na dan. 3. Koplji se slednji dan v topli vodi. 4. Spi najmanj 6 ur na dan, a nikoli ne več kot 7 ur. Spi pri odprtem oknu v temni sobi. 5. Izmed sedmih dnij si privošči en dan za odpočitek. 6. Nosi močno volneno perilo. 7. Izogibaj se vsemu, kar bi te utegnilo razburjati. 8. Vdove in vdovci naj stopijo zopet v zakonski stan. 9. Delaj po svojih močeh. 10. Ne govori preveč.

Blizu Newyorka je velikanski aeroplan padel na tla in se razbil. Tri osebe so ostale mrtve. Ostalih 29 potnikov je ostalo pri življenju, toda vsi so dobili več ali manj kako poškodbo. Zrakoplov je stal nov 100.000 Dol, torej v našem denarju približno 90 milijonov Din.

Smešnice.

Učitelj (vpraša v šoli Samuela): „Samuel, vstani in mi povej, kedaj je Mojzes umrl?“ Samuel (je dremato začne): „Mojzes Mojzes...“ Učitelj: Ne veš nič, sedi. Učitelj drugemu učencu: „Jakob, kedaj je Mojzes umrl?“ Jakob: „Mojzes...“ Učitelj: Sedi! Nato učitelj Moricu: Kedaj je umrl Mojzes: Moric (odločno): „Mojzes umrl?“ Saj niti znal nisem, da je bil bolan“.

Berač pride k neki gospej in prosi v bogajme. Gospa proti beraču: „Kako se vam še kaj godi? že dolgo vas nisem nič videla“ Berač: Oh, znajo gospa, slabo se mi godi, slabo. Vsak dan je slabše. Samo klobuk postaja od dne do dne bolj masten.

Tonček je dobil v šoli radi slabega obnašanja in učenja še vrhu tega, da je bil tepen, v šolskem spričevalu 4. in 5. red. Ko je prišel ž njimi domov, mu jih je še oče pošteno naštel po zadnjem delu za tako lepo zasluženno spričevalo. Ko pa pride slednjega dne Tonček v šolo prosi učitelja naj mu drugič raje napiše številke 6, da ga bo zopet oče tako poplačal ali celo boljše.

Kralj. notar
Ferdo Križan
v Murški Soboti
ima svojo
notarsko kancelarijo od 13. julija naprej v občinski hiši (varoški kuči).

KAMENIT
TOVARNA UMETNEGA
ŠKRILJA IN
ELEKTRARNA
DRUŽBA
Z.O.Z.

LA ŠKO
Slovenija

Azbestno-cementni škrili
KAMENIT

Najcenejša in najtrpežnejša streha.
Zahtevajte proračune. Na zahtevo obiski brezplačno
Zastopnik: **Samuel Kohn, Murška Sobota.**

KAVARNA BOROŠ
v MURSKI SOBOTI

se priporoča vsem, ki prihajajo po poslih v Murško Sobotno.

Na razpolago so slovenski, hrvatski, srbski, madjarski in nemški časopisi.

2 biljarda!
Vsikdar topla kava! Vsikdar vroč čaj!

10% falejše kak kješteč!

Kose, žreblje (cveke), lopate, rasoje
vsefele zelezino,
kuhinjske posode
galico (galicijo)
rafijo
svinjsko mast
ščista sveže (friško) tikvino olje
vse fele melo (moko)
vsako špecerijsko blago
dobite pri

ČEH in GAŠPAR
v MURSKI SOBOTI

na Lendavski cesti
vsikdar

10% falejše kak kješteč!

Ali sem poravnal naročnino?

Portland cement

Super fosfat (umetna gnojila)

Štainkol (premog)

Vogelje

Drva

Seno

Strešna lepenka (térapapir)

in ostale gospodarske potreb-
ščine in produkte prodaja
najbogše in najfalejše

Czipoth Viktor

trgovec z lesom, drvami in premogom
v Murški Soboti
Slovenska ulica

Prodam po nizki ceni Ko-
verzacijski leksikon
z omarico vred, ter
flobert puško. Ponudbe pod
„uradnik“ na uprav-
ništvo „Našega doma“.

1 eleganten

fijakarski voz

dobro ohranjen se proda. Ponudbe pod
„fijakarski voz“ na upravništvo „Našega
doma“ v Murški Soboti.

Važno za bolnike! Važno za deco!

Suhar (cvibak).

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem
začel v moji pekarni izdelovati tri vrste
suharja (cvibaka) in sicer: vanili in cimet.
Ta suhar je zelo priporočljiv za vse ki so
bolni na želodcu. Uživa se z največjo
slastjo in koristjo, ako se ga namoči v
vinu. Otroški (dečki) se uživa z mlekom.
Paket stane 4 dinarje in se dobi v vseh
večjih krajih. S spoštovanjem

Kralj Vekoslav,
pekarna Beltinci.

**Podpirajte domačo obrt! Za-
hteвайте povsod Kraljev suhar.**

Dr. Josip Goljavšček

odvetnik v Murški Soboti se je pre-
selil s svojo pisarno iz občinske hiše v

hišo trgovcev Brata Brumen

(prej dr. Ritscherjeva hiša) poleg sodnije.

Amerikanci! Pozor!

Proda se mlin z dvema paroma kamnov, eden
valcelj, stroj za olje, žaga-venčjanka in ena cir-
kularka; stanovanjsko in gospodarsko poslopje,
dva orala zemlje, stalna vodna snov. — Cena
350.000 dinarjev. — Pojasnila daje: Prometna
pisarna „Slivar“ v Ljutomeru, Stari trg 47.

Cie. Gle. Transatlantique
Francoska linija

Havre-New York

Nakrajša linija, samo

6 dni čez morje

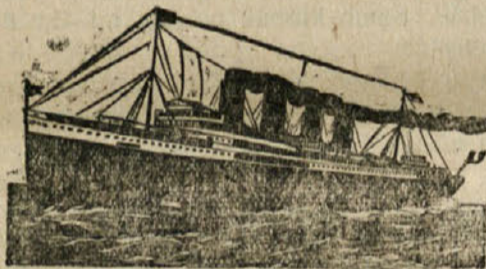
Glavno zastopstvo:

Slavenska banka, d. d. v Zagrebu.

Vozne listke in tozadevna pojasnila daje

zastopnik Ivan Kraker

Ljubljana, Kolodvorska ulica 41.

Več polovnjakov

vina

je po ceni na prodaj. —
Cena od 10 K za liter.
Več se izve pri Franju
Talany-ju, gostila. pri
Sv. Juriju ob Ščavnici.

4 plugi

lepega loga

bo na prodaj 19. avgusta.
Poizvedbe pri g. Adanu
Kardošu, županu v
Andrejcih.

Jugoslovanski kreditni zavod

r. z. z. o. z.

podružnica v Murški Soboti

(poleg apoteke)

plača intereš na hranilne vloge in na vloge v tekočem računi

8% brez odpovedi 8%

Na vekše vezane šume se plača intereš po dogovori
brez odtegnjenj rentnega in invalidskega davka.

Posojila se dovolijo na osebni kredit (proti vekslu) na hipoteke in v tekočem računi.

Zavod stoji neposredno pod državnim nadzorstvom.